

شناخت، رفتار، یادگیری

بررسی تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نور

منیژه طالشی^۱، سیده زهرا حسینی درونکلانی^۲، کوروش قاسم زاده^۳

۱. گروه مدیریت آموزشی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران

۲. گروه علوم تربیتی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول: zahra.hossini@iau.ac.ir

تاریخ ارسال: ۱۴۰۴/۰۳/۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱

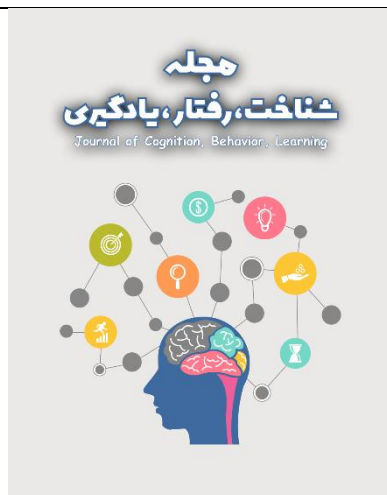
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۸

تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۳/۲۶

چکیده

هدف کلی پژوهش حاضر، بررسی تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نور بود. این پژوهش از نظر هدف، بنیادی-کاربردی و از نظر نوع داده‌ها، ترکیبی (کیفی-کمی) از نوع اکتشافی بود که در بخش کیفی از روش گرلند تئوری و در بخش کمی توصیفی-پیمایشی استفاده شد. جامعه آماری آن را در بخش کیفی، مدیران ارشد و خبرگان آموزش و پرورش شهرستان نور به تعداد ۲۰ نفر و در بخش کمی، دانش آموزان دوره دوم متوسطه نظری، کار و دانش و فنی و حرفه‌ای به تعداد ۳۲۹۱ نفر تشکیل می‌دادند که در بخش کیفی از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی از نوع هدفمند و با در نظر گرفتن قانون اشباع تعداد ۱۰ نفر و در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران تعداد ۳۴۴ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها در بخش کیفی از مصاحبه نیمه ساختار و در بخش کمی از پرسش‌نامه محقق ساخته مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی با ۶۶ سوال و پرسش‌نامه سبک یادگیری توولر و دیبوی (۲۰۰۳) با ۵۴ سوال استفاده شد. در بخش کیفی برای محاسبه روایی از نظر کارشناسان و برای محاسبه پایایی روش بازآزمایی و توافق درون موضوعی، در بخش کمی به منظور محاسبه روایی، از روایی صوری، محتوایی و سازه استفاده شد. برای محاسبه پایایی از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شد که نتایج حاکی از روایی و پایایی ابزارها بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی، از روش کدگذاری نظری (باز، مرکزی و انتخابی) و در بخش کمی از معادلات ساختاری ساختاری استفاده شد. نتایج نشان داد که تاثیر مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نور معنادار می‌باشد و الگوی ارائه شده نیز دارای برازش مناسب می‌باشد.

کلیدواژگان: مدرسه سالم، دانش مدیریت آموزشی، سبک یادگیری

شیوه استناددهی: طالشی، منیژه، حسینی درونکلانی، سیده زهرا، قاسم زاده، کوروش. (۱۴۰۴). بررسی تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نور. *شناخت، رفتار، یادگیری*، ۲(۱)، ۱۲-۱۳.

Cognition, Behavior, Learning

Investigating the Impact of the Healthy School Model with an Educational Management Knowledge Approach on the Learning Style of Secondary School Students in Noor County

Manijeh Taleshi¹, Seyyedeh Zahra Hoseini Daronkolae^{2*}, Kourosh Ghasemzadeh²

1. Department of Educational Management, Bab.C., Islamic Azad University, Babol, Iran

2. Department of Educational Sciences, Bab.C., Islamic Azad University, Babol, Iran

*Corresponding Author's Email: zahra.hossini@iau.ac.ir

Submit Date: 2025-05-24

Revise Date: 2025-06-01

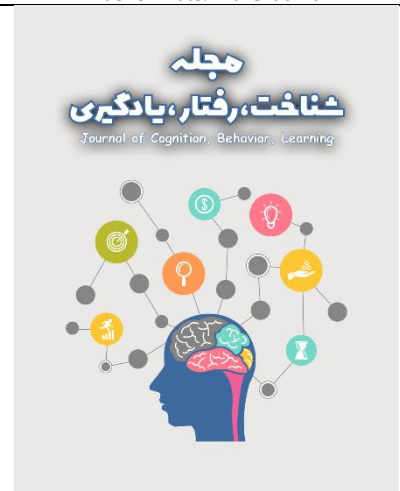
Accept Date: 2025-06-08

Publish Date: 2025-06-16

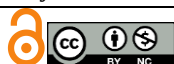
Abstract

The primary objective of the present study was to investigate the impact of the healthy school model with an educational management knowledge approach on the learning style of secondary school students in Noor County. This study was fundamental-applied in purpose and employed an exploratory mixed-methods design (qualitative–quantitative). In the qualitative section, the grounded theory method was applied, while in the quantitative section, a descriptive-survey method was used. The statistical population in the qualitative phase included senior managers and education experts in Noor County, totaling 20 individuals. In the quantitative phase, the population consisted of 3,291 students from the second level of general, work-study, and technical-vocational secondary schools. In the qualitative phase, purposeful non-random sampling was employed, and based on the saturation rule, 10 participants were selected. In the quantitative phase, using Cochran's formula, a stratified random sample of 344 students was chosen. For data collection, a semi-structured interview was used in the qualitative section, and in the quantitative section, a researcher-developed questionnaire on the healthy school model with an educational management knowledge approach (66 items) and the learning style questionnaire by Towler and Dipboye (2003) with 54 items were utilized. In the qualitative section, validity was ensured through expert judgment, and reliability was assessed via test-retest and intra-subject agreement. In the quantitative section, face, content, and construct validity were confirmed, and instrument reliability was evaluated using Cronbach's alpha coefficient and composite reliability, both of which demonstrated the instruments' validity and reliability. For data analysis, theoretical coding (open, axial, and selective) was used in the qualitative phase, and structural equation modeling (SEM) was applied in the quantitative phase. The findings indicated that the impact of the healthy school model with an educational management knowledge approach on the learning style of secondary school students in Noor County was statistically significant, and the proposed model showed a good fit.

Keywords: *healthy school, educational management knowledge, learning style*

How to cite: Taleshi, M., Hoseini Daronkolae, S. Z., & Ghasemzadeh, K. (2025). Investigating the Impact of the Healthy School Model with an Educational Management Knowledge Approach on the Learning Style of Secondary School Students in Noor County. *Cognition, Behavior, Learning*, 2(1), 1-12.

© 2025 the authors. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

مقدمه

مدرسه میعادگاه و قرارگاه تحقق اهداف نظام آموزشی است، لذا لازم است که به بحث سلامت همه اجزاء و عناصر آن توجه گردد و با تمام توان در جهت تحقق مفهوم مدرسه سالم تلاش شود (Abdullah et al., 2024). به همین دلیل تأمین مدرسه سالم بایستی در صدر اولویتهای اصلی دست‌اندرکاران نظام آموزشی قرار گیرد (AlZahrani, 2023). مدرسه سالم در مقابل فشارهای نامعقول محیط، والدین و گروه‌های ذینفع برای مصادره و انحراف سیاست‌های کلی مدرسه مقاومت نموده و مدیریتی ترکیبی (رابطه مدار و وظیفه مدار) را اعمال می‌کند (Barker et al., 2023). به دلیل حمایت این نوع مدارس از معلمان و مربیان، آن‌ها همواره استانداردهای عملکردی سطح بالای خود را حفظ نمود و آنان را به یادگیری و آموزش متعهد می‌سازد، هدف یادگیری سطح بالا ولی قابل حصول را برای فراگیران مدنظر قرار داده و استانداردهای علمی سطح بالای خود را نیز حفظ می‌کنند (Bilbao et al., 2025). فراگیران در این نوع مدارس با انگیزه بالا در زمینه علمی کار می‌کنند و به معلمان احترام می‌گذارند. وسایل و مواد آموزشی در دسترس همگان است و معلمان به یکدیگر اعتماد و احترام دارند و به مدرسه خود افتخار می‌کنند، و مدیران نیز حامی معلمان هستند (Chouhan et al., 2023). بنابراین ارائه الگویی برای مدارس سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی ضروری است (Daly et al., 2025).

الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر اساس اصول و مفاهیم مدیریت آموزشی ساخته شده است و به منظور ایجاد یک محیط سالم و پررونق برای یادگیری و توسعه دانش‌آموزان مورد استفاده قرار می‌گیرد که از مراحل و استراتژی‌های مختلفی تشکیل شده است تا بهبود عملکرد مدرسه و یادگیری دانش‌آموزان را تضمین کند (Després et al., 2017). این الگو شامل مواردی از قبیل تعیین هدف‌ها و استراتژی‌ها: در این مرحله، هدف‌ها و آرمان‌های مدرسه بررسی شده و استراتژی‌های مناسب برای دستیابی به این هدف‌ها تعیین می‌شود (González et al., 2022). همچنین، این استراتژی‌ها بر اساس دانش مدیریت آموزشی تعیین می‌شوند و بهبود روند آموزش و یادگیری را تضمین می‌کنند؛ برنامه‌ریزی و مدیریت منابع: در این مرحله، منابع مورد نیاز برای اجرای استراتژی‌ها شناسایی می‌شوند و برنامه‌ریزی منابع انجام می‌شود (Groenewald et al., 2024). این منابع شامل افراد، تجهیزات، و دستاوردهای دیگری است که برای آموزش و یادگیری در مدرسه لازم است؛ طراحی و اجرای فرآیندهای آموزشی: در این مرحله، فرآیندهای آموزشی در مدرسه طراحی و اجرا می‌شوند (۱۰). این فرآیندها شامل برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس، ارزیابی و بازخورد می‌شوند که همه با هدف بهبود یادگیری دانش‌آموزان انجام می‌شوند؛ ارزیابی و تجزیه و تحلیل: در این مرحله، عملکرد آموزشی مدرسه ارزیابی می‌شود (Groenewald et al., 2024).

این ارزیابی شامل اندازه‌گیری پیشرفت دانش‌آموزان، ارزیابی روش‌های آموزشی و تجزیه و تحلیل داده‌ها است. این ارزیابی با هدف بهبود روند آموزش و یادگیری صورت می‌گیرد؛ می‌باشد. الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی به منظور ایجاد یک محیط مثبت و امن برای دانش‌آموزان طراحی شده است (Kvalsvig et al., 2023). این الگو از رویکردهای مدیریتی استفاده می‌کند موجب می‌شود که دانش‌آموزان از سبک‌های یادگیری مناسبی استفاده نمایند (Lee et al., 2018). یکی از عوامل مهم و موثر در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان، سبک‌های یادگیری است (Lin, 2023). افراد با توانایی‌های یکسان، به دلیل وجود سبک‌های متفاوت ممکن است از نظر پیشرفت تحصیلی متفاوت باشند و یا مشاغل مختلفی انتخاب کنند زیرا به دلیل وجود سبک‌های متفاوت، توانایی‌های خود را به شیوه‌های متفاوتی به کار می‌گیرند و در نتیجه به تقاضاها و درخواست‌های موجود در موقعیت‌های آموزشی یا شغلی به طور متفاوتی پاسخ می‌دهند (Lin, 2023). اطلاع از سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان می‌تواند به ارائه روش تدریس متناسب با سبک ترجیحی آن‌ها کمک نموده و مانع اجرای یک روش تدریس مشابه برای تمامی آنان شود (Long et al., 2023). به علاوه شناخت سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان به معلمان کمک می‌نماید تا آنان روش‌ها و ابزارهای متفاوت آموزشی را برای برآورده نمودن نیاز تمامی فراگیران مهیا سازند و همین امر موجب بهبود یادگیری فراگیران خواهد شد (Long et al., 2023).

از طرفی انجام تحقیق پیرامون موضوع مدرسه سالم باعث می‌شود که مدیران و رهبران آموزشی با بررسی و تبیین مقوله سلامت و عوامل مؤثر در تحقق مدرسه سالم، از آن‌ها به عنوان ابزار شکوفایی پتانسیل‌های انسانی و تسلط و اشراف بر محیط مدرسه برای جلوگیری از ورود عوامل زمینه‌ساز و تهدیدکننده سلامت مدرسه استفاده کنند. از سوی دیگر، شناسایی عوامل یاد شده می‌تواند به برنامه‌ریزی برای تحقق مدرسه سالم بی‌انجامد و با انجام اقدامات مؤثر، به کاهش آسیب‌های ناشی از عدم سلامت مدرسه مانند ترک تحصیل، بحران خاص هر دوره تحصیلی که تحقق اهداف والای تربیتی را با تأخیر یا اخلاص مواجه می‌کنند، پرداخت؛ چراکه تحقق هدف‌های والای هر نظام آموزشی نیازمند توجه جدی به تدوین الگوی مدرسه سالم و تحقق آن در مدارس، یا ایجاد مدارس سالم به عنوان شرط اصلی فرایند رشد و توسعه می‌باشد (Taylor & Brown, 2024). با توجه به اینکه تاکنون پژوهشی در زمینه تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان انجام نگرفته بود، بنابراین انجام پژوهش حاضر ضروری است. فواید آتی و آتی پژوهش حاضر، شناسایی ابعاد و شاخص‌های مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی، ایجاد آگاهی نسبی از مفهوم مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی و سبک یادگیری و ارائه الگوی تاثیر مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور است. همچنین کمک به مسئولین و مدیران آموزش و پرورش و مدارس برای تدوین استراتژی‌های بلندمدت جهت ارتقاء مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی و سبک یادگیری دانش‌آموزان از فواید آتی و پیامدهای کاربردی این پژوهش است. همچنین نتایج پژوهش می‌تواند بصورت کاربردی مورد استفاده آموزش و پرورش، مدارس، دانش‌آموزان و سایر علاقمندان به این حوزه پژوهشی قرار گیرد. بنابراین با عنایت به مطالب ارائه شده، سوال اصلی پژوهش حاضر این است که: تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور چگونه است؟

روش‌شناسی

با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور بود، روش پژوهش برحسب هدف، بنیادی-کاربردی؛ برحسب نوع داده، آمیخته (کیفی-کمی) از نوع اکتشافی؛ برحسب زمان گردآوری داده، مقطعی و برحسب روش گردآوری داده‌ها و یا ماهیت و روش پژوهش، در بخش کیفی، گراند تئوری و در بخش کمی، توصیفی-پیمایشی می‌باشد.

جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل مدیران ارشد و خبرگان آموزش و پرورش شهرستان نور که دارای مدرک تحصیلی دکتری و سابقه کاری بالای ۱۰ سال و در زمینه موضوع پژوهش خبره بودند به تعداد ۲۰ نفر شناسایی و در بخش کیفی از نظرات آنان استفاده شد. جامعه آماری پژوهش در بخش کمی شامل دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه نظری و دوره دوم متوسطه کار و دانش و فنی و حرفه‌ای در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به تعداد ۳۲۹۱ نفر که در بخش کمی از نظرات آنان استفاده شد. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی از نوع هدفمند برای انتخاب مصاحبه شونده‌ها و بر اساس ملاک‌های ورود در پژوهش (که در بخش جامعه مورد مطالعه اشاره شد) استفاده شد و جامعه آماری ۲۰ نفر برای این پژوهش در نظر گرفته شد. در این روش پایه انتخاب موارد نمونه توسط پژوهشگر با توجه به هدف‌های مطالعه و ماهیت تحقیق استوار است. لازم به ذکر است در این پژوهش ۱۰ مصاحبه شونده با توجه به اصل اشباع در نظر گرفته شد، یعنی مصاحبه شونده‌های شماره ۱۱ و ۱۲ کد جدیدی به مصاحبه‌ها اضافه نکردند. در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران، تعداد ۳۴۴ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای برحسب جنسیت و دوره تحصیلی به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.

برای جمع‌آوری اطلاعات از دو روش روش اسنادی (کتابخانه‌ای) و میدانی استفاده شده است. در روش روش اسنادی (کتابخانه‌ای)، اطلاعات از طریق مطالعه کتب، نشریات، منابع اینترنتی و پایگاه‌های اطلاعاتی جمع‌آوری و پس از انتخاب منابع نسبت به تهیه، فیش‌برداری و ترجمه متون مورد نظر اقدام شده است. حاصل این بخش مشخص کردن مؤلفه‌های اولیه و شاخص‌های مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر اساس مبانی نظری و عملی می‌باشد. در روش میدانی به دو شیوه انجام شده است. ابتدا برای انجام مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته به صورت

هدفمند تعدادی از خبرگان دانشگاهی انتخاب شده و پس از اعمال هماهنگی‌های لازم در محل کار آن‌ها حضور یافته و با آن‌ها مصاحبه شد. سپس برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز در بخش کمی با اعمال هماهنگی‌های لازم، پرسشنامه‌ها در بین نمونه‌های آماری توزیع و جمع‌آوری شده و مجموع داده‌های جمع‌آوری شده وارد سیستم شده و به دو صورت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش کیفی از روش کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی استفاده شد. پس از این مرحله محقق به منظور آزمون الگوی تدوین شده با استفاده از روش‌های تحقیق کمی، داده‌های حاصل از مرحله کیفی را مورد آزمون قرار داده و اعتبار مدل را مورد سنجش قرار داد.

در بخش کیفی این پژوهش از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته استفاده شد. در مرحله کمی پژوهش نیز شامل استفاده از پرسشنامه بود که عبارتند از: پرسشنامه محقق ساخته مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی و پرسشنامه سبک یادگیری توولر و دیبوی (۲۰۰۳). پرسشنامه محقق ساخته مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی دارای ۶۶ سوال و ۶ بعد «فرهنگ و مدیریت سازمانی، سلامت جسمی و روانی، کیفیت تدریس و یادگیری، مدیریت منابع و فرآیندها، توسعه حرفه‌ای معلمان و کارکنان، مشارکت و ارتباطات مؤثر» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) طراحی و تنظیم شده و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شود. پرسشنامه سبک یادگیری توولر و دیبوی (۲۰۰۳) دارای ۵۴ سوال و ۵ بعد «اکتشافی، گروهی، تجربی، ساختار یافته و مشاهده‌ای» می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم) طراحی شده است و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره‌گذاری می‌شوند.

روش تحلیل داده‌ها در بخش کیفی کدگذاری نظری برگرفته از روش نظریه‌پردازی داده بنیاد بود. برای تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه و نیز مبانی نظری از سه نوع کدگذاری باز، محوری، انتخابی استفاده شد و در بخش کمی با توجه به سؤال‌های پژوهش از معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS-v23، LISREL8.5 بهره گرفته شد.

یافته‌ها

جدول شماره ۱ در جهت تائید خروجی بخش کیفی که همانا تولید پرسشنامه بود به شکل توصیفی به بررسی ابعاد پرسشنامه مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی می‌پردازد. با نگاهی به ابعاد پرسشنامه که در جدول فوق تبیین شده است، می‌توان گفت که این پرسشنامه دارای ۶ بعد است. نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که در بین ابعاد مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی، کیفیت تدریس و یادگیری با میانگین ۳/۹۶ دارای بیشترین میانگین و مشارکت و ارتباطات مؤثر با میانگین ۳/۶۹ دارای کمترین میانگین می‌باشد.

جدول ۱. مقایسه میانگین ابعاد پرسشنامه مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی

ابعاد	کد متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی - تفاوت میانگین
فرهنگ و مدیریت سازمانی	MS۱	۳۴۴	۳/۷۷	۰/۷۰۴	۲۰/۳۶۴	۳۴۳	۰/۷۷
سلامت جسمی و روانی	MS۲	۳۴۴	۳/۷۵	۰/۷۶۴	۱۸/۲۴۹	۳۴۳	۰/۷۵
کیفیت تدریس و یادگیری	MS۳	۳۴۴	۳/۹۶	۰/۷۲۰	۲۴/۷۴۰	۳۴۳	۰/۹۶
مدیریت منابع و فرآیندها	MS۴	۳۴۴	۳/۸۵	۰/۸۲۸	۱۹/۰۳۶	۳۴۳	۰/۸۵
توسعه حرفه‌ای معلمان و کارکنان	MS۵	۳۴۴	۳/۷۸	۰/۷۵۶	۱۹/۱۵۴	۳۴۳	۰/۷۸
مشارکت و ارتباطات مؤثر	MS۶	۳۴۴	۳/۶۹	۰/۹۵۴	۱۳/۵۰۰	۳۴۳	۰/۶۹

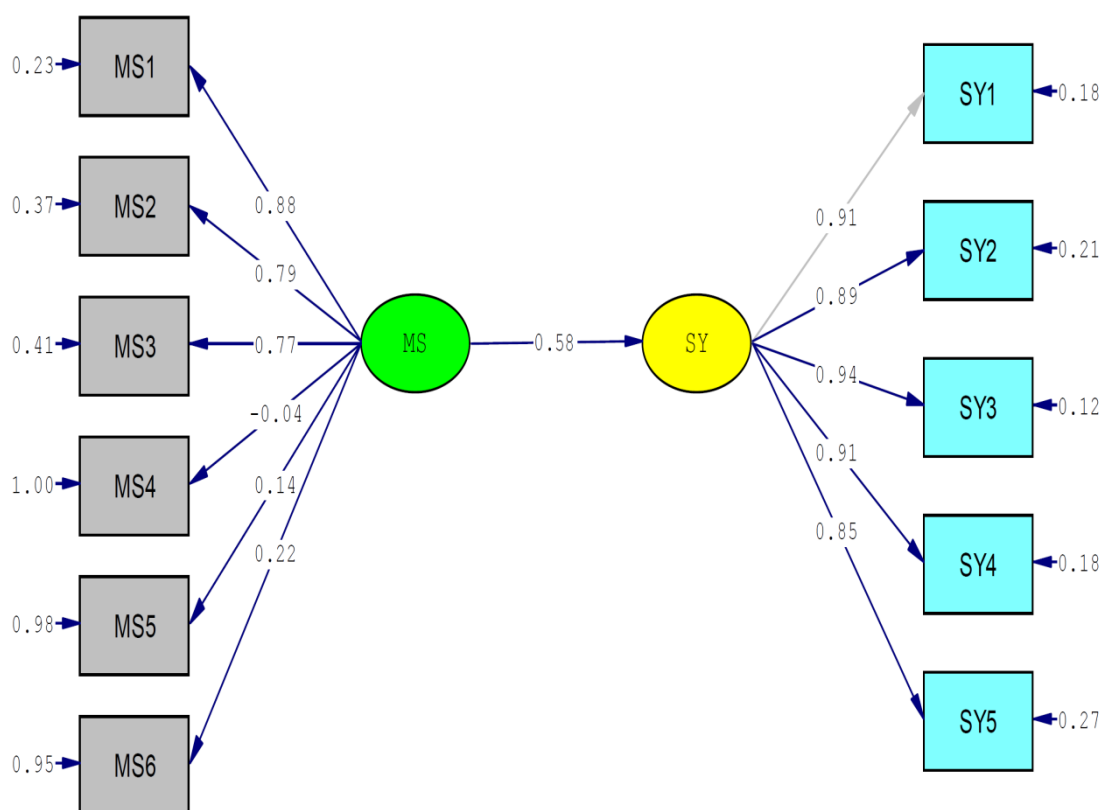
نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که در بین ابعاد سبک یادگیری، ساختار یافته با میانگین ۳/۷۰ دارای بیشترین میانگین و اکتشافی با میانگین ۳/۵۴ دارای کمترین میانگین می‌باشد.

جدول ۲. مقایسه میانگین ابعاد سبک یادگیری

ابعاد	کد متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت میانگین
اکتشافی	SY۱	۳۴۴	۳/۵۴	۰/۸۰۰	۱۲/۶۴۶	۳۴۳	۰/۰۰۰	۰/۵۴
گروهی	SY۲	۳۴۴	۳/۶۲	۰/۸۷۱	۱۳/۲۸۱	۳۴۳	۰/۰۰۰	۰/۶۲
تجربی	SY۳	۳۴۴	۳/۶۶	۰/۶۵۸	۱۸/۸۱۸	۳۴۳	۰/۰۰۰	۰/۶۶
ساختار یافته	SY۴	۳۴۴	۳/۷۰	۰/۷۳۲	۱۷/۷۸۵	۳۴۳	۰/۰۰۰	۰/۷۰
مشاهده‌ای	SY۵	۳۴۴	۳/۶۱	۰/۷۳۷	۱۵/۵۷۱	۳۴۳	۰/۰۰۰	۰/۶۱

برای بررسی سوال تحقیق از آزمون معادلات ساختاری استفاده شد. مدل روابط علی میان تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور به همراه ارائه الگوی یکپارچه و متعادل براساس روابط بین متغیرها با استفاده از نرم افزار لیزرل محاسبه شد که در نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۳ ارائه شده است.

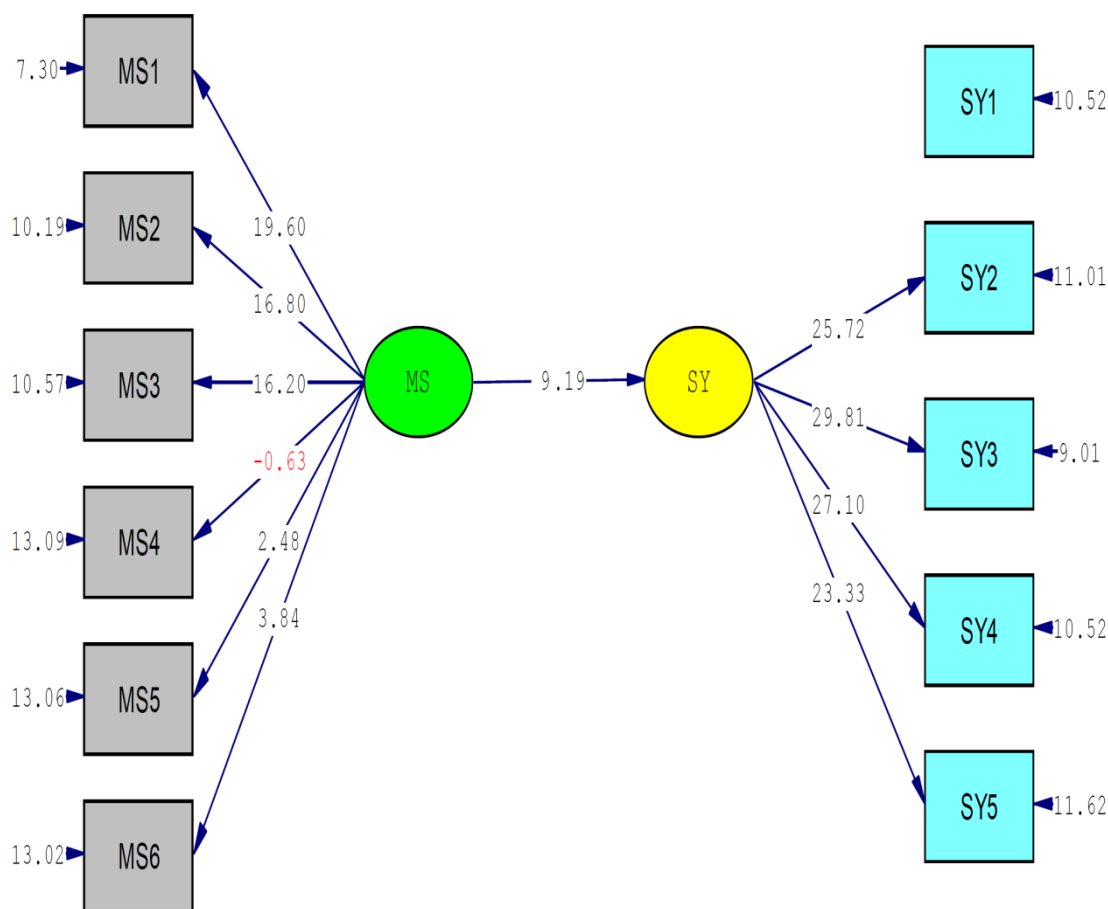
مطابق نمودار ۱؛ مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی با ضریب استاندارد ۰/۵۸ بر سبک یادگیری دانش‌آموزان تاثیر مستقیم و معناداری دارد.

Chi-Square=119.71, df=43, P-value=0.00000, RMSEA=0.072

شکل ۱. برآورد ضرایب استاندارد در مدل

مطابق نمودار ۲؛ مقدار t-value محاسبه شده بین دو متغیر مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی و سبک یادگیری برابر ۹/۱۹ می‌باشد که بیش‌تر از ۱/۹۶ است و گواهی بر وجود رابطه معنادار بین متغیرها است.

Chi-Square=119.71, df=43, P-value=0.00000, RMSEA=0.072

شکل ۲. برآورد ضرایب آزمون t در مدل

مطابق نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۳، براساس ضرایب استاندارد بین متغیر مکنون برون‌زا (مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی) با متغیر مکنون درون‌زا (سبک یادگیری) بارعاملی ۰/۵۸ برقرار است. همچنین در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری ۰/۰۵، مقدار t-value بزرگتر از ۱/۹۶ محاسبه شد ($t > 1/96$)، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که؛ تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور مثبت و معنادار می‌باشد.

جدول ۳. نتایج حاصل از یافته‌های تحلیل مسیر

ردیف	متغیرها	آماره t	ضریب استاندارد	نتیجه آزمون
۱	تاثیر الگوی مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور	۹/۱۹	۰/۵۸	تایید

شاخص‌های برازندگی نهایی مدل ساختاری براساس خروجی لیزرل در جدول ۴ ارائه شده است. نتایج آزمون در نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۴ نشان می‌دهد که، مقدار آماره خی‌دو ۱۱۹/۷۱ و درجه آزادی ۴۳ و برآورد نسبت خی‌دو بر درجه آزادی برابر با ۲/۷۸ می‌باشد. چون در این

شاخص مقدار کم‌تر از ۳ نشان دهنده مناسب بودن مدل است، بنابراین مدل مورد نظر، برازش مناسبی را نشان می‌دهد. همچنین تقریب ریشه میانگین مربع خطای برآورد ۰/۰۷۲ است که در این شاخص، مقادیر کم‌تر از ۰/۰۸ بیانگر مناسب بودن مدل است. سایر شاخص‌های خوب بودن مدل شامل: شاخص نیکویی برازش ۰/۹۱، شاخص برازش مدل ۰/۹۴، شاخص برازش تطبیقی ۰/۹۳، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده ۰/۹۱، شاخص برازندگی افزایشی ۰/۹۲ و شاخص برازش نسبی ۰/۹۱ می‌باشد. در همه‌ی شاخص‌های ذکرشده، مقادیر بالای ۰/۹ نشان دهنده برازش مناسب مدل هستند. بنابراین مدل ارائه شده، مناسب بوده و ارتباط بین متغیرها با یکدیگر معنادار است.

جدول ۴. نتایج حاصل از یافته‌های مدل اندازه‌گیری در سطح معناداری ۰/۰۵

شاخص	مقدار مطلوب	مقدار محاسبه شده	نتیجه آزمون
برآورد نسبت خی‌دو بر درجه آزادی (X^2/DF)	$< 3/00$	۲/۷۸	تایید
ریشه میانگین مربع خطای برآورد (RMSEA)	$< 0/08$	۰/۰۷۲	تایید
شاخص نیکویی برازش (GFI)	$> 0/90$	۰/۹۱	تایید
شاخص برازش مدل (NFI)	$> 0/90$	۰/۹۴	تایید
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	$> 0/90$	۰/۹۳	تایید
شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	$> 0/90$	۰/۹۱	تایید
شاخص برازش افزایشی (IFI)	$> 0/90$	۰/۹۲	تایید
شاخص برازش نسبی (RFI)	$> 0/90$	۰/۹۱	تایید

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که براساس ضرایب استاندارد بین متغیر مکنون برون‌زا (مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی) با متغیرهای مکنون درون‌زا (سبک یادگیری)، مقادیر t -value بزرگتر از ۱/۹۶ محاسبه شدند، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که؛ تاثیر مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر سبک یادگیری دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نور مثبت و معنادار می‌باشد. یعنی با ارتقاء مدرسه سالم با رویکرد دانش مدیریت آموزشی، میزان سلامت روان و سبک یادگیری دانش‌آموزان نیز بهبود می‌یابد و الگوی ارائه شده نیز دارای برازش مناسب می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که؛ الگوی مدرسه سالم به ایجاد محیطی مثبت و حمایت‌کننده کمک می‌کند که در آن دانش‌آموزان احساس امنیت و راحتی می‌کنند (Velarde et al., 2022). این محیط می‌تواند به افزایش انگیزه و مشارکت دانش‌آموزان در فرآیند یادگیری منجر شود. از طرفی مدارس سالم به تقویت مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی دانش‌آموزان توجه دارند (Weist et al., 2025). این مهارت‌ها می‌توانند به یادگیری گروهی و همکاری در کلاس کمک کنند، که به نوبه خود بر سبک‌های یادگیری تأثیر می‌گذارد (Zivelonghi & Giuseppe, 2024). همچنین الگوی مدرسه سالم معمولاً به معلمان این امکان را می‌دهد که از روش‌های تدریس متنوع‌تری استفاده کنند. این تنوع می‌تواند به پاسخگویی به نیازهای مختلف یادگیری دانش‌آموزان کمک کند و به آن‌ها این امکان را بدهد که با سبک‌های یادگیری خود سازگار شوند. لذا مدارس سالم با ایجاد محیطی مثبت و حمایت‌کننده، توجه به سلامت روان و اجتماعی و توسعه مهارت‌های اجتماعی می‌تواند به بهبود کیفیت یادگیری و رشد شخصیتی دانش‌آموزان کمک کند و همین امر موجب می‌شود که دانش‌آموزان از سبک‌های یادگیری مناسب استفاده نمایند. مدرسه سالم به محیطی اطلاق می‌شود که نه تنها از نظر فیزیکی و بهداشتی استانداردهای لازم را داراست، بلکه از نظر روان‌شناختی، اجتماعی و آموزشی نیز فضایی امن، سازنده و حمایتگر برای یادگیری دانش‌آموزان فراهم می‌آورد. در چنین محیطی، دانش‌آموزان احساس امنیت کرده و در معرض استرس‌های محیطی کمتری قرار می‌گیرند که این خود موجب بهبود فرآیند یادگیری آن‌ها می‌شود (Després et al., 2017). رویکرد دانش مدیریت آموزشی بر این اصل استوار است که اطلاعات و دانش موجود در محیط آموزشی به‌درستی گردآوری، پردازش و به کار گرفته شوند تا روند آموزش بهینه‌سازی شود. این رویکرد بر سه جنبه کلیدی تمرکز دارد: تولید دانش، به اشتراک‌گذاری دانش و استفاده بهینه از آن در تصمیم‌گیری‌های آموزشی. در مدارس سالمی که از این رویکرد بهره می‌برند، مدیران و معلمان

تلاش می‌کنند تا با به‌کارگیری روش‌های نوین تدریس، محیطی یادگیری‌محور ایجاد کنند که در آن دانش‌آموزان نه تنها مطالب را حفظ کنند، بلکه به‌صورت عمیق و مفهومی آن‌ها را درک کرده و در زندگی روزمره به کار ببرند (Kvalsvig et al., 2023). از دیگر ویژگی‌های مدرسه سالم می‌توان به برخورداری از ساختارهای حمایتی برای دانش‌آموزان، تعاملات مثبت بین معلمان و دانش‌آموزان، تشویق به پرسشگری، خلاقیت و نوآوری اشاره کرد. در چنین فضایی، دانش‌آموزان با روش‌های مختلف یادگیری آشنا می‌شوند و سبک یادگیری خود را متناسب با نیازها و استعدادهایشان شکل می‌دهند. سبک‌های یادگیری به چهار دسته کلی تقسیم می‌شوند: یادگیری بصری، یادگیری شنیداری، یادگیری حرکتی و یادگیری خواندنی-نوشتاری. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در مدارس سالمی که با رویکرد دانش مدیریت آموزشی اداره می‌شوند، دانش‌آموزان بیشتر به یادگیری عمیق و فعال گرایش پیدا می‌کنند و از شیوه‌های متنوعی برای درک و یادگیری مطالب استفاده می‌کنند. همچنین مشخص شد که مدارس سالم، از طریق کاهش استرس‌های محیطی، افزایش احساس تعلق به مدرسه و تقویت انگیزه دانش‌آموزان، موجب بهبود عملکرد تحصیلی آن‌ها می‌شوند. در چنین شرایطی، دانش‌آموزان به‌جای رویکرد سطحی به یادگیری، که تنها بر حفظ کردن مطالب تأکید دارد، به سمت یادگیری مفهومی و انتقال دانش به موقعیت‌های مختلف سوق داده می‌شوند. این مسئله نشان می‌دهد که کیفیت محیط آموزشی و سبک مدیریت آن، نقش تعیین‌کننده‌ای در انتخاب سبک یادگیری دانش‌آموزان دارد (Weist et al., 2025).

بر اساس این یافته‌ها، توصیه می‌شود که سیاست‌گذاران و مدیران آموزشی در طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی، بر ایجاد محیط‌های یادگیری سالم و غنی تأکید کنند. بهبود زیرساخت‌های فیزیکی مدارس، ارتقای سطح تعاملات بین معلمان و دانش‌آموزان، استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی و توسعه روش‌های تدریس متناسب با نیازهای دانش‌آموزان از جمله اقداماتی است که می‌تواند به تحقق این هدف کمک کند. همچنین، برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای معلمان جهت آشنایی با اصول مدیریت دانش و سبک‌های یادگیری مختلف، می‌تواند در بهبود کیفیت آموزشی مؤثر باشد. به‌طور کلی، نتایج این تحقیق تأیید می‌کند که محیط مدرسه و سبک مدیریت آن، تأثیر مستقیمی بر شکل‌گیری و توسعه سبک یادگیری دانش‌آموزان دارد و استفاده از یک رویکرد مدیریتی مبتنی بر دانش در مدارس سالم، می‌تواند زمینه‌ساز پرورش دانش‌آموزانی با سبک‌های یادگیری انعطاف‌پذیر و کارآمدتر باشد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

Extended Abstract

Introduction

In recent years, the concept of a healthy school has emerged as a multidimensional framework that not only addresses physical well-being but also encompasses psychological, social, and academic development. The aim of the present study is to investigate the impact of the healthy school model, grounded in educational management knowledge, on the learning styles of secondary school students in Noor County. A healthy school, as conceptualized in educational management literature, integrates elements of strategic planning, resource optimization, psychosocial support, and pedagogical innovation to improve both student outcomes and institutional effectiveness (Abdullah et al., 2024; AlZahrani, 2023).

Schools functioning under a healthy school model resist unconstructive external pressures, including those from parents and stakeholders, and instead implement a balanced leadership model that combines task orientation with relational strategies (Barker et al., 2023). These schools are characterized by their commitment to high performance standards, teacher development, student-centered instruction, and collaborative learning environments. Teachers feel supported by leadership and remain motivated, while students engage in meaningful, self-directed learning experiences (Bilbao et al., 2025; Chouhan et al., 2023).

The healthy school model, when informed by educational management knowledge, involves a series of strategic and operational elements—setting institutional goals, managing resources, implementing educational processes, and conducting data-driven evaluations—all of which are based on theoretical principles of educational leadership and systems thinking (Daly et al., 2025; Després et al., 2017). This integrative approach ensures the cultivation of a robust learning environment conducive to student development across cognitive, emotional, and behavioral domains (González et al., 2022; Groenewald et al., 2024).

Learning styles, as differentiated cognitive approaches to processing information, are known to significantly affect student performance and engagement. Understanding these styles allows educators to adapt their instructional methods to match students' preferences and thereby enhance learning outcomes (Lin, 2023; Long et al., 2023). Research suggests that the success of education policies and teaching strategies is contingent upon aligning school environments and pedagogical approaches with learners' psychological needs and cognitive tendencies (Taylor & Brown, 2024). Therefore, the present study seeks to fill a research gap by systematically analyzing the causal relationship between the healthy school model and students' learning styles in the local context of Noor County, providing empirical insights for educational reform grounded in management knowledge.

Methods and Materials

This research employed an exploratory mixed-methods design. The qualitative phase was based on grounded theory and utilized semi-structured interviews with 10 educational experts and senior managers from Noor County. Participants were selected through purposive sampling until theoretical saturation was reached. In the quantitative phase, 344 students from the general, work-study, and technical-vocational tracks of secondary school (total population = 3,291) were selected through stratified random sampling based on Cochran's formula.

For data collection, two instruments were used: a 66-item researcher-developed questionnaire measuring components of the healthy school model grounded in educational management (covering six dimensions: organizational culture and management, physical and psychological health, teaching quality, resource management, professional development, and communication), and the Towler and Dipboye (2003) 54-item learning style questionnaire (exploratory, group-based, experiential, structured, and observational styles).

Qualitative data were analyzed through open, axial, and selective coding, while quantitative data were subjected to structural equation modeling using LISREL 8.5 and SPSS v23. Validity and reliability of the instruments were confirmed through expert evaluation, Cronbach's alpha, and composite reliability metrics.

Findings

The analysis of questionnaire data revealed that within the healthy school model dimensions, the highest mean was observed in teaching and learning quality ($M = 3.96$), while the lowest was in participation and effective communication ($M = 3.69$). All dimensions had statistically significant t -values above the critical value ($t > 1.96$, $p < 0.001$), suggesting that each component of the healthy school model was reliably measured and relevant to the study.

For learning styles, structured style scored the highest average ($M = 3.70$), and exploratory learning the lowest ($M = 3.54$). Again, all differences were statistically significant, confirming the robustness of the measures.

The structural equation modeling indicated a standardized path coefficient of 0.58 between the healthy school model and learning styles, with a t -value of 9.19, which is well above the threshold for statistical significance. This suggests a strong, positive, and meaningful relationship between the variables.

Fit indices for the proposed structural model further supported its validity. The χ^2/df ratio was 2.78 (ideal < 3), RMSEA was 0.072 (< 0.08), and other indices such as GFI (0.91), CFI (0.93), and NFI (0.94) all surpassed the acceptable cutoff of 0.90, indicating excellent model fit.

Discussion and Conclusion

The findings of this study affirm the hypothesis that implementing a healthy school model grounded in educational management knowledge significantly enhances students' learning styles. The positive effect observed is theoretically justified by the fact that such a model creates a psychologically safe, supportive, and interactive environment where students are more likely to adopt adaptive and effective learning styles. A healthy school cultivates a climate of trust, collaboration, and purpose, thereby increasing students' intrinsic motivation and cognitive engagement.

Moreover, by supporting teacher development and institutional leadership, the model ensures that educators are better equipped to utilize differentiated instruction techniques and manage classroom dynamics in a way that aligns with students' diverse cognitive preferences. The emphasis on mental health, communication, and participatory leadership encourages a holistic educational experience where students are not only recipients of knowledge but active participants in their learning journey.

The use of educational management knowledge ensures that decisions are data-driven and systematically evaluated. This increases the efficiency of resource allocation, the effectiveness of instructional methods, and the responsiveness of educational interventions to student needs. As such, the study illustrates that a well-structured and knowledge-informed school environment positively influences how students process, retain, and apply information.

In sum, this study contributes to the growing body of literature advocating for the institutionalization of health-promoting, knowledge-based educational environments. It underscores the importance of integrating management science into pedagogy to nurture adaptive, resilient, and cognitively flexible learners. Educational policymakers and school leaders should consider adopting and customizing the healthy school model to suit their specific contexts, thereby ensuring not only improved academic performance but also long-term developmental outcomes for students.

References

- Abdullah, G., Arifin, A., Saroi, M., & Uhai, S. (2024). Assessing the Influence of Learning Styles, Instructional Strategies, and Assessment Methods on Student Engagement in College-Level Science Courses. *International Education Trend Issues*, 2(2), 142-150. <https://doi.org/10.56442/iet.v2i2.466>
- AlZahrani, S. G. (2023). Healthy Schools Framework in Saudi Arabia: A Narrative Review. *International Journal of Pharmaceutical Research & Allied Sciences*, 12(1), 110-115. <https://doi.org/10.51847/IJ2Fbaa0Vm>
- Barker, R., Hartwell, G., Egan, M., & Lock, K. (2023). The importance of school culture in supporting student mental health in secondary schools. Insights from a qualitative study. *British Educational Research Journal*, 49(3), 499-521. <https://doi.org/10.1002/berj.3853>
- Bilbao, M., López, V., Torres-Vallejos, J., Ascorra, P., & Páez, D. (2025). Adaptation of the social well-being scale for teachers and school staff. *Revista de Psicología*, 43(1), 29-52. <https://doi.org/10.18800/psico.202501.002>
- Chouhan, N., Shan, R., Gupta, M., Rashid, S., & Manhas, M. (2023). Evaluation of preferred learning styles among undergraduate students of Government Medical College, Jammu. *National Journal of Physiology, Pharmacy and Pharmacology*, 13(3), 574-577. <https://www.ejmanager.com/fulltextpdf.php?mno=90877>
- Daly, B. P., Resnikoff, A., & Litke, S. (2025). Effective School Leadership for Supporting Students' Mental Health: Findings from a Narrative Literature Review. *Behavioral Sciences*, 15(1), 36. <https://doi.org/10.3390/bs15010036>
- Després, C., Larivière-Lajoie, A. A., Tremblay-Lemieux, S., Legault, M., & Piché, D. (2017). Healthy Schools, Healthy Lifestyles: Literature Review. In *Health and Well-Being for Interior Architecture* (pp. 123-136). <https://doi.org/10.4324/9781315464411-10>
- González, S. A., Rubio, M. A., Triana, C. A., King, A. C., Banchoff, A. W., & Sarmiento, O. L. (2022). Building healthy schools through technology-enabled citizen science: The case of the our voice participatory action model in schools from Bogotá, Colombia. *Global Public Health*, 17(3), 403-419. <https://doi.org/10.1080/17441692.2020.1869285>
- Groenewald, E., Groenewald, C. A., Uy, F., Cantere Jr, G., Kilag, O. K., & Depoyart, J. (2024). Enhancing Leadership Skills for Addressing Learning Loss and Mental Health Challenges: Insights from School Leaders in Low-and Middle-Income Countries. *International Multidisciplinary Journal of Research for Innovation*,

- Sustainability, and Excellence (IMJRISSE)*, 1(2), 226-232. <https://www.researchgate.net/profile/Elma-Groenewald-2/publication/378513262>
- Kvalsvig, A., Tuari-Toma, B., Timu-Parata, C., Bennett, J., Sinnema, C., Summers, J., & Baker, M. G. (2023). Protecting school communities from COVID-19 and other infectious disease outbreaks: the urgent need for healthy schools in Aotearoa New Zealand. *The New Zealand Medical Journal (Online)*, 136(1571), 7-19. <https://doi.org/10.26635/6965.e1571>
- Lee, A., St Leger, L. H., Ling, K. W., Keung, V. M., Lo, A. S., Kwong, A. C., & Armstrong, E. S. (2018). The Hong Kong healthy schools award scheme, school health and student health: an exploratory study. *Health Education Journal*, 77(8), 857-871. <https://doi.org/10.1177/0017896918779622>
- Lin, X. (2023). Learning styles and second language acquisition: A review of influences, factors, and educational implications. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 26(1), 891-892. <https://doi.org/10.54097/artnwd45>
- Long, S. J., Hawkins, J., Murphy, S., & Moore, G. (2023). School health and wellbeing and national education system reform: A qualitative study. *British Educational Research Journal*, 49(4), 674-692. <https://doi.org/10.1002/berj.3861>
- Taylor, S., & Brown, L. (2024). Understanding the role of social support in mental health recovery: A meta-analysis. *International journal of psychology*, 59(1), 45-60.
- Velarde, J. M., Ghani, M. F., Adams, D., & Cheah, J. H. (2022). Towards a healthy school climate: The mediating effect of transformational leadership on cultural intelligence and organisational health. *Educational Management Administration & Leadership*, 50(1), 163-184. <https://doi.org/10.1177/1741143220937311>
- Weist, M. D., Parham, B., & Figas, K. (2025). Mental Health Literacy and School Behavioral Health: Introduction to the Special Issue. *American Journal of Health Education*, 56(1), 1-6. <https://doi.org/10.1080/19325037.2024.2422073>
- Zivelonghi, A., & Giuseppi, A. (2024). Smart healthy schools: An IoT-enabled concept for multi-room dynamic air quality control. *Internet of Things and Cyber-Physical Systems*, 4, 24-31. <https://doi.org/10.1016/j.iotcps.2023.05.005>